

Θεσσαλιώτιδος Τιμόθεος: Ο Άγιος Αθανάσιος εγκατέστησε το Άγιο Πνεύμα στη ζωή του

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμόθεος, την Παρασκευή 2 Μαΐου, χοροστάτησε στην ακολουθία του Όρθρου και τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίου Αθανασίου Ρουμ Παλαμά, παρουσία των τοπικών αρχών, κλήρου και πλήθους λαού.

Ακολούθως, προέστη της Λιτανείας της ιεράς εικόνας του Αγίου. Ο Άγιος Αθανάσιος είναι ο πολιούχος της πόλεως Παλαμά.

Με την ευκαιρία της εορτής, ο Σεπτός Ποιμενάρχης, απηύθυνε πνευματικό λόγο,

προλογίζοντας με ευλάβεια το πρόσωπο του Αγίου Αθανασίου, του στύλου της Ορθοδοξίας και θεμελιωτή της χριστιανικής πίστης στους πρώτους μεταχριστιανικούς αιώνες. Χαρακτηριστικά ανέφερε:

«Κοιμήσεσθε το φως του κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ’ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ».

Το πρώτο ουσιαστικό και δυναμικό παράγγελμα του Κυρίου μας, στη σημερινή ευαγγελική περικοπή, απευθυνόμενος στους μαθητές Του, τους λέγει ότι: «Εσείς είστε το φως του κόσμου, γιατί εγώ σας τοποθετώ φως του κόσμου, και δεν μπορεί κανείς να σας κρύψει, όπως δεν μπορεί να κρυφτεί καμία πόλη που βρίσκεται ψηλά στο βουνό. Γι’ αυτό και σας βάζω ψηλά, για να σας βλέπουν όλοι και να φωτίζετε όλους».

Και παράλληλα τους λέγει ότι, όπως δεν ανάβουμε το λυχνάρι και το βάζουμε κάτω από το μόδιον – το μόδιο ήταν το σκεύος με το οποίο μετρούσαν το σιτάρι – και δεν το καλύπτουμε, αλλά το βάζουμε, λέγει, πάνω στη λυχνία, για να λάμπει σε όλους που είναι μέσα στο σπίτι, «πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ», έτσι κι εσείς πρέπει να φωτίζετε τους ανθρώπους και τον κόσμο.

Παράλληλα όμως τους είπε ότι: «Ξέρετε, όλες αυτές τις οδηγίες, τις εντολές, αυτό που ζήσατε και ζείτε μαζί μου, δεν μπορείτε εσείς... Δεν έχετε την δυνατότητα και την κρίση – και κατά συνέπεια, το λέγει και σε όλους εμάς – να πείτε ποια είναι μικρή ή ποια είναι μεγάλη εντολή».

Κάλεσε τους μαθητές, και καλεί και εμάς όλους, όλα αυτά τα οποία Εκείνος είπε, να τα ακολουθήσουμε κατά γράμμα, για να μπορούμε να βιώνουμε την παρουσία του Θεού στη ζωή μας. Και μάλιστα λέγει ότι: «Όποιος πει ότι κάποια από τις εντολές μου είναι μικρότερη από τις άλλες, αυτός θα είναι μικρότερος στη Βασιλεία των Ουρανών. Και όποιος αναδεικνύει τις εντολές μου και τη διδασκαλία μου ως μεγάλα γεγονότα στη ζωή του και πιστεύματα, αυτός όντως θα αναδειχθεί μέγας στη Βασιλεία των Ουρανών».

Πού τα λέγει τώρα αυτά ο Κύριος;

Η Εκκλησία, που διαβάσαμε σήμερα αυτό το ευαγγελικό ανάγνωσμα, μας φέρνει μια πολύ σπουδαία, πολύ μεγάλη προσωπικότητα μπροστά μας: τον Άγιο Αθανάσιο, Πατριάρχη Αλεξανδρείας. Είναι από τους λίγους, τους συγκεκριμένους, που η Εκκλησία τοποθέτησε μετά από το όνομά του και την επισκοπή του το επίθετο «Μέγας» – τον ονόμασε Μεγάλο. Και τον αποδέχεται η Εκκλησία του Χριστού ως μεγάλο, τον Ιερό Αθανάσιο, τον επίγειο της Αθανασίας.

Αυτός, ο οποίος αγωνίστηκε σε όλη του τη ζωή – και στην Α' Οικουμενική Σύνοδο, αλλά και σε όλη την πατριαρχία του – να ομολογεί το όνομα του Θεού και τις εντολές Του στη ζωή του και στη ζωή των ανθρώπων. Ασκητής, μαθητής του Μεγάλου Αντωνίου, ήταν ο Άγιος Αθανάσιος. Σύγχρονός του. Μας κατέγραψε και τον βίο του Αγίου Αντωνίου, ο Μέγας Αθανάσιος. Ασκητής της Θηβαΐδος ερήμου, αλλά και παράλληλα μεγάλος πατέρας και διδάσκαλος της Εκκλησίας, που αναδείχθηκε όταν η Εκκλησία τον είχε ανάγκη.

Όταν η Εκκλησία άρχισε να δέχεται διωγμούς, και να αμφισβητείται το όνομα και η παρουσία του Ζώντος και Αληθινού Θεού, του Κυρίου μας Ιησού Χριστού· όταν ο Άρειος, ένας επιφανής κληρικός της Αλεξάνδρειας, φιλόσοφος, σπουδαίος άνθρωπος της εποχής εκείνης, δεν μπορούσε να κατανοήσει με την πίστη του – διότι αναμείγνυε την πίστη με τη φιλοσοφία του – και προσπαθούσε μέσω της φιλοσοφίας να ερμηνεύσει την παρουσία του Θεού Λόγου, του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

Πώς ενανθρώπησε ο Θεός στη ζωή της Εκκλησίας και των ανθρώπων. Και τότε η Εκκλησία ανέδειξε αυτόν τον μεγάλο πατέρα και διδάσκαλό της. Τον ανέδειξε βέβαια γιατί ήταν ένας πολύ μορφωμένος άνθρωπος. Τον ανέδειξε γιατί ήταν ένας πολύ πιστός άνθρωπος. Τον ανέδειξε γιατί δεχόταν την παρουσία του Αγίου Πνεύματος στη ζωή του. Γιατί είχε τη θέαση του Αναστημένου Χριστού στη ζωή του.

Γι' αυτό αναδείχθηκε πατήρ και διδάσκαλος της Εκκλησίας. Δεν αναδεικνύονται

ύονται σε
πόλεμες -

Και ο Ιερός Αθανάσιος πράγματι ήταν ένας πρωτοστάτης αυτού του αγώνος και της πίστεως της Εκκλησίας, για να μας πει ότι το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, ο Θεός Λόγος, σαρκώθηκε εκ των παρθενικών αιμάτων της Κυρίας Θεοτόκου και προσέλαβε ανθρώπινη φύση. Και εις το θεανδρικό Του πρόσωπο έχουμε υποστατική ένωση θείας και ανθρωπίνης φύσεως. Τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος, ο ενανθρωπήσας Κύριός μας Ιησούς Χριστός.

Εάν υπερίσχυε η θέση των αιρετικών, δεν θα είχαμε σωτηρία. Ο Χριστός θα ήταν ένας ψηλός άνθρωπος, ένας χαριτωμένος άνθρωπος – δηλαδή, με πολλά χαρίσματα, αυτό σημαίνει – αλλά δεν θα μπορούσε να μας σώσει. Δεν θα μπορούσε να ανεβεί πάνω στον Σταυρό υπέρ της δικής μου ζωής και σωτηρίας. Δεν θα μπορούσε να πει στον Θωμά: «Μη γινού άπιστος, αλλά πιστός». Και ο Θωμάς, εκφράζοντας την ανάγκη την εσωτερική που είχε να δει τον Αναστημένο Χριστό, δεν πίστεψε στους λόγους των άλλων δέκα μαθητών όταν εκείνοι είδαν πρώτοι τον Αναστάντα Κύριο. Είχε ανάγκη ο Θωμάς να έχει την θέαση του Αναστημένου Χριστού.

Και όταν ο Χριστός του είπε: «Έλα, άγγιξέ με· βάλε τα χέρια σου στην πλευρά μου, βάλε τα χέρια σου στις τρύπες των χεριών μου», εκείνος αναφώνησε: «Ο Κύριός μου και ο Θεός μου!» Του έφτανε η θέαση του Αναστημένου Χριστού. Γέμιζε το είναι του, και η καρδιά του και η εμπειρία της Αναστάσεως – που είχε ανάγκη να αποκτήσει – μόνον με τη θέαση του Ιησού Χριστού.

Και αυτό, βέβαια, κατορθώθηκε πως; Δεν κτυπάμε κουπιά, μέσα στην πίστη και στην πνευματική ζωή και έρχονται οι χαρές και οι πνευματικές και οι αρετές. Χρειάζεται εναγώνια προσπάθεια. Ο Κύριός μας, ο Ιησούς Χριστός, είχε μαζί Του τους μαθητές Του για τρία ολόκληρα χρόνια. Ανάμεσά τους και ο Θωμάς, με όλους τους υπόλοιπους.

Τους κατήχησε, τους δίδαξε, τους παρουσίασε το θεανδρικό Του πρόσωπο: στον Ιορδάνη ποταμό κατά τη βάπτισή Του, στον Ιωάννη, στον Ανδρέα, στον Ιάκωβο· σε άλλους, στο όρος Θαβώρ. Τους φανέρωσε τη θεία Του φύση, ότι είναι φως – και μπορεί να φωτίζει πάντα άνθρωπο ερχόμενον εις τον κόσμον. Τους έδειξε τη δύναμη και την εξουσία Του, πνευματική πάντοτε, για να μάθουν να μη φοβούνται στη ζωή τους. Γι' αυτό και η πρώτη λέξη που είπε ο Αναστημένος Χριστός στους μαθητές Του, κατά την πρώτη συνάντηση μαζί τους, ήταν: “Ειρήνη ὑμῖν” – ειρήνη να έχετε στην καρδιά σας. Όχι φόβο.

Μέσα στη διαδικασία της κατηχήσεως και της παρουσίας του Θεού ανάμεσα στους ανθρώπους, ο Χριστός εργάστηκε να αποβάλει τον φόβο από τις καρδιές των μαθητών Του. Γιατί τι σημαίνει φόβος, μέσα στη ζωή της Εκκλησίας και στην εμπειρία των Αγίων;

Ο Άγιος Αθανάσιος είναι ένας μεγάλος διδάσκαλος περί του φόβου. Ξέρετε, αδελφοί μου, γιατί, επί 46 χρόνια πατριαρχίας, τα 16 τα πέρασε εξόριστος, διωκόμενος, κυνηγημένος, με σκοπό να τον θανατώσουν – μόνο και μόνο γιατί πίστευε και ομολογούσε με παρρησία την ορθόδοξη δογματική διδασκαλία, την αλήθεια της πίστεως, τον Αναστάντα Κύριό μας Ιησού Χριστό.

Ο Κύριός μας, λοιπόν, επιδίωξε να αποβάλει από την ψυχή του ανθρώπου τον ενδιάθετο φόβο. Αυτόν που ριζώνει επειδή δεν έχουμε την ουσιαστική πίστη και εμπιστοσύνη στον Αναστημένο Χριστό. Γι' αυτό βλέπετε και τον κόσμο μας σήμερα, πόσο αλλοτριωμένος είναι: ο κόσμος χλευάζει, κακοποιεί, φονεύει, κλέβει, κοροϊδεύει· τα κάνει όλα – και γιατί τα κάνει; Γιατί υπάρχει φόβος μέσα στην καρδιά. Γιατί δεν μπορεί να εμπιστευθεί. Δεν μπορεί να πιστέψει στον Κύριο, για να απελευθερωθεί από αυτή την κατάσταση του φόβου, που μόνο η ειρήνη του Χριστού μπορεί να θεραπεύσει.

Θυμηθείτε και ένα περιστατικό από τη ζωή του Αγίου Αθανασίου. Τον πήγαν στη Σύνοδο της Τύρου για να τον καταδικάσουν, με την ψευδή κατηγορία του φόνου.

Έφτασαν στο σημείο να ξεθάψουν ένα πτώμα και να αποκόψουν το χέρι του, παρουσιάζοντάς το ως απόδειξη του φόνου που δήθεν διέπραξε ο Άγιος. Στη Σύνοδο, λοιπόν, αφού είχαν κατασκευάσει την ψευδή κατηγορία και τον είχαν κατηγορήσει ενώπιον όλων, ο Άγιος πήρε μαζί του -κουκουλωμένο- τον ίδιο τον Αρσένιο, το “θύμα” του φόνου.

Όταν οι κατήγοροί του άρχισαν να μιλούν, σηκώθηκε ο Άγιος και τους ρώτησε: «Γνωρίζετε ποιον εφόνευσα;» Και εκείνοι απάντησαν καταφατικά. Τότε ο Άγιος ξεσκέπασε τον κουκουλωμένο άνδρα και τους λέει: «Να ο Αρσένιος που εγώ δήθεν εφόνευσα». Όμως εκείνοι επέμεναν: «Ο Αρσένιος είχε δύο χέρια – το ένα του το είχε κόψει ο Αθανάσιος».

Και τότε, ο Άγιος Αθανάσιος σήκωσε και τα δύο χέρια του Αρσενίου και τους λέει: «Ημείς δύο μάς έδωσε ο Δημιουργός – και τα δύο τα έχει».

Αυτός ήταν ο Άγιος Αθανάσιος: ανδρείος στην πίστη, ακλόνητος στην αλήθεια, ατρόμητος μπροστά στη συκοφαντία και την αδικία. Δεν νικήθηκε από τον φόβο,

γιατί είχε ειρήνη Χριστού στην καρδιά του. Και βέβαια, καταλαβαίνουμε ότι κατέπεσαν όλες οι κατηγορίες, οι ψευδείς, πολλές εναντίον του Αθανασίου και επανήλθε στην αρχή. Διωκόμενος από τον Μέγα Κωνσταντίνο, μετά από τον Κωνσταντίνο, τον υιό του, μετά από τον Ευσέβιο Νικομηδείας, έναν επίσκοπο, αιρεσιάρχη όμως, της αιρέσεως του Αρείου.

Ο Άγιος Αθανάσιος, λοιπόν, καταλήγοντας, έβγαλε τον φόβο έξω. Δεν είχε φόβο μέσα στην καρδιά του. Είχε πίστη στον Ιησού Χριστό. Αυτό που είχαν και οι μαθητές του Χριστού και έχει ο κάθε άνθρωπος χριστιανός, μαθητής του Ιησού Χριστού, που πιστεύει στον ζώντα και αληθινό και Αναστάντα Κύριό μας, τον Ιησού Χριστό.

Αυτό όμως γίνεται όταν έχουμε στη ζωή μας την θέαση του Αναστημένου Χριστού.

Όταν βιώνουμε την παρουσία του Αναστημένου Χριστού στη ζωή μας, τότε φωτίζεται ο νους μας, το είναι μας, η καρδιά μας, και τα πράγματα του κόσμου είναι μηδαμινά μπροστά σε αυτά. Έργα χειρών ανθρώπων που έρχονται και παρέρχονται, ενώ η παρουσία του ζώντος και Αναστημένου Χριστού παραμένει στη ζωή μας, και παραμένει δυναμικά, και παραμένει μέσα στην Εκκλησία, και παραμένει δια της διδασκαλίας της Εκκλησίας και δια των μυστηρίων της Εκκλησίας.

Για όλα αυτά αγωνίστηκε ο Αθανάσιος. Για όλα αυτά, τα οποία μέσα στις κακουχίες και στις θλίψεις, ακόμη και σήμερα, στη Γαλλία υπάρχουν ορθόδοξα

μοναστήρια – ξέρετε – από την εποχή του Αθανασίου, γιατί η πρώτη του εξορία από την Αλεξάνδρεια ήταν στη Γαλλία, και εκεί υπάρχουν σήμερα ακόμη ψήγματα του δικού του πνευματικού αγώνος. Του Αγίου Αθανασίου, που θεμελίωσε τον μοναχισμό στην Ευρώπη. Ένας χαλκέντερος και πολυτάλαντος άνθρωπος, πολύ δυναμικός, πραγματικά Μέγας με όλη τη σημασία της λέξεως, καθαρθής όμως από τη χάρη του Πνεύματος.

Εγκατέστησε το Άγιο Πνεύμα στη ζωή του. Φωτίστηκε από αυτό και γεύτηκε τη θέαση του Αναστημένου Χριστού. Και θα πρέπει να μάθουμε όλοι μας να αγωνιστούμε να το πραγματοποιούμε στη ζωή μας, γιατί είμαστε κι εμείς – εάν θέλουμε – φως του κόσμου, που φωτίζουμε με τα λόγια μας, με τις πράξεις μας, τις ενέργειές μας, και κυρίως με τη ζωή μας τους ανθρώπους και φωτιζόμαστε και εμείς, και χαριτωνόμαστε μέσα σε αυτή την πανδαισία του Πνεύματος, του Αγίου Πνεύματος, που συγκροτεί την Εκκλησία και όλους εμάς.

Χρόνια πολλά και ευλογημένα. Ο Άγιος Αθανάσιος να ευλογεί και να αγιάζει όλους μας και να μας δείχνει τον τρόπο – ο μεγάλος αυτός πατήρ και διδάσκαλος και θεολόγος της Εκκλησίας – να έχουμε και εμείς στη ζωή μας την θέαση του Αναστημένου Χριστού.

Χριστός Ανέστη.

